

Lydia BrB 3:9

Det var kallt ute. I förundersökningsprotokollet som Lydia Seger skulle få läsa senare stod det att det var fyra grader, måttlig vind och klart. I början av kvällen hade hon inte mer än en T-shirt och en höftlång jacka på sig. Ändå kunde hon inte minnas att hon frös. Hon kunde bara minnas hans varma händer. Hur de kändes när de strök mot hennes, den torra huden, fingertopparna med kortklippta naglar, när de tog hennes hand, ett stadigt grepp som inte tvekade. Hur han släppte taget. Hur tom hennes hand blivit utan hans.

Lydia Seger gick tredje terminen på juristprogrammet vid Uppsala universitet. Hon gjorde det halvhjärtat, hade redan en resttenta och hon väntade, inte speciellt förväntansfullt, på resultatet från den senaste.

Han hette Ted och var redan inne på sitt tredje år, det berättade han för henne när de tog sig igenom de obligatoriska första frågorna: Vad pluggar du? Var kommer du ifrån? När började du? Var bor du? Hon hade svarat, lite vagt och undvikande, som hon brukade, på alla frågor

som inte rörde här och nu. Han verkade inte märka det och berättade att han läste medicin, det lät seriöst, Lydia hade skrattat åt honom.

”Du ser inte ut som om du tillbringar dina dagar med näsan i en anatomibok”, sa hon, trots att hon egentligen inte hade en aning om vad läkarstudenterna gjorde, eller hur de brukade se ut. De enda från läkarlinjen hon hade träffat före Ted var ett tvillingpar som var engagerat i nationens kör. De var ständigt klädda i sina universitets-overaller med låtsasmedaljer och de betedde sig som om de aldrig pratat med en kvinna de inte var släkt med. Ted var motsatsen till de där tvillingarna. De såg ut som medelålders trebarnspappor i radhus. Ted hade en liten tatuering på överarmen, nästan uppe vid axeln, mörkblåa ögon, slitna skor och tjockt, vågigt, askblont hår som växte långt i nacken. Hon ville sticka in handen under hans tröja för att känna om hans mage var lika slät som hans överarmar. Hon ville att han skulle lägga sin hand mot hennes hud, mellan jeanslinningen och T-shirten.

”Ska du verkligen bli läkare?” vågade hon lägga till. Då hade Ted lagt sin breda hand om hennes nacke, lutat sig fram och viskat i hennes öra.

”Jag är en naturbegåvning.”

Hans heta andedräkt fick henne att rodna. Det kändes som om hela hennes kropp blossade av skam eller längtan eller både och. Hon ville att han skulle klä

av henne naken och berätta vad varje kroppsdel hette på latin. *Femur*, *sternum*, *clavicula*. Lårben, bröstben, nyckelben. Och förklara för henne vad det var som hände när blodet rusade i hennes ådror och fick hennes hud att bli tusen gånger känsligare än vanligt. Men han släppte henne och gick. Hon följde inte efter.

På alla sätt som räknades var Lydia ett ensam barn. Hon var visserligen yngst i en syskonskara som bestod av två bröder och en ilsken syster som hellre umgicks med djur än med människor. Men eftersom hon var elva år yngre än den närmast henne i arvsordningen kände hon knappt sina syskon. Hennes syster hade bott hemma längst, men hon flyttade ut när Lydia var tolv. Det gjorde henne ingenting att bli enda barnet. Under de år systemen fortfarande bodde hemma kunde det gå dagar utan att Lydia och hon träffades, och de pratade inte om något viktigt när de råkade träffa på varandra.

Det fanns trettionio, eller möjligen fyrtio eller kanske bara trettioåtta rum i huset som Lydia växte upp i. Hon hade försökt räkna dem en särskilt regnig sommar när hon var gammal nog för att räkna så långt. Men den översta våningen var avstängd. I den del som hölls uppvärmd och som städades av en uppgiven och heltidsanställd städerska, förvillande lik den uppgivna och inneboende städerska som arbetat där innan den senaste började, fanns det trettio rum. I ett av dem bodde Lydias

mamma, i ett annat kunde man hitta hennes pappa. Bara ibland vaknade föräldrarna i samma rum.

Lydias sängkammare låg mitt emot mammans och de hade var sin kakelugn och fönstersmyg, stavparkett och ett stort porträtt av en häst med bulliga ben och flygande man i sina rum. Sängen var bredare än den var lång och Lydia hade sovit i sin sedan hon blev stor nog att flytta ur spjalsängen.

Hon hade valt att läsa juridik för att hon tyckte att det verkade som ett bra val om man inte visste vad man ville göra. Hon hade bra betyg från gymnasiet, bland de bästa i skolan, så det var inga problem för henne att komma in. På välkomstföreläsningen hade rektorn, som också var professor i juridik, hållit tal.

”Juridiken”, hade han sagt, ”är framarbetad av generationer av jurister och politiker för att tillgodose allmänhetens krav på blodshämnd, strängare straff och den filosofiska tanken om människans värde. Lagboken är det chiffer som ska lösa våra allra värsta mänskliga konflikter. Ni är satta för att tillämpa det. Glöm inte det. Ni ska lösa andras konflikter för att vi är så dåliga på att lösa våra egna.” Efter en kort paus hade han lutat sig fram över podiet och tittat ut över församlingen och lagt till: ”Kanske är de allra bästa juristerna de som är mest konflikträdde privat.”

Det hade studenterna skrattat åt. Lydia också. Men hon förstod knappt vad han menade. Konflikter var inget

hon hamnade i, inget hon blev indragen i. Hon hade inte behövt lösa några tvister, inte ens andras. Hemma behövde hon inte vara rädd för sådant. Hennes syskon var sällan där och hennes föräldrar grälade aldrig. Det var de för artiga för att göra.

De som Lydia umgicks mest med när hon fortfarande bodde hemma var familjens två hundar, en svart och en gul labrador som hette Nelson och Klerk. De var för gamla och trötta för att bråka, ens med varandra, och Lydia hade aldrig hört dem skälla om det inte var jakt. Klerk hade dåliga höfter, men Nelson hoppade gärna upp i hennes säng och där somnade han utsträckt bredvid henne, drömde vildsinta drömmar som fick honom att yla och veva med tassarna. Hon klappade hundarna, trots att de luktade illa och att det fick hennes händer att bli obestämt kladdiga. Någon enstaka gång tog hon ut dem på promenad, annars vandrade de mest omkring lösa på ägorna. När hennes pappa gick på sin morgonpromenad följde de efter, Nelson tjugo meter framför, Klerk strax bakom.

Varje morgon skjutsade jägmästaren Niklas henne till skolan som låg två mil hemifrån. När skoldagen var över tog hon bussen tillbaka igen. Från busshållplatsen var det två kilometer hem och blev hon inte hämtad, av mamma, pappa eller någon av de anställda så gick hon. Ibland tog hon med sig en kompis hem, om vännen sov över hände det att mamma kom och berättade spökhistorier

om gamla släktingar som klev ut ur familjeporträtten för att gå ner i köket och stöka runt i skåpen, steka fläsk så att doften spred sig genom salarna, eller för att knuffa ner en grekisk kruka eller en kinesisk vas i ett rum där ingen varit på flera år.

Lydia bodde kvar hemma tills hon skulle börja gymnasiet, då flyttade hon till internatskola. Det var inte så att hon inte fick kompisar där, tvärtom, hon hade alltid minst en bästa kompis, ibland två, men hon kunde inte minnas att de någonsin grälade, eller blev osams. Blev Lydia arg på någon av sina vänner slutade hon prata med henne i några dagar. Hon avreagerade sig genom att prata bakom ryggen på den hon var irriterad på. Och när känslorna lagt sig återupptog hon relationen som om ingenting hänt.

Utöver att vara konfliktfri hade Lydias barndom också varit helt ambitionsfri. Det ställdes inga krav på henne. Det var hennes äldsta bror som skulle ta över gården och hennes syster som skulle ta hand om föräldrarna. Mellanbrodern fungerade som en sorts reserv för den äldsta brodern. Vad Lydia hade för uppgift var det ingen som visste.

Lydias äldsta bror hade alltid varit en främling. När han kom och hälsade på var det som om en kunglighet var på besök. Han satt med vid middagen, ställde inga frågor till Lydia och pratade bara om någon ställde en fråga till honom. Pappa konverserade honom som han

gjorde med jägmästaren, den enda skillnaden var att han såg mer bekymrad ut. När pappa druckit för mycket konjak hände det att han höjde rösten och ville diskutera faran med att avverka skogen och påminna sin son om att aldrig sälja av, inte ens Lillgården som de inte kunnat hyra ut på över tjugo år.

”Inga hål i osten”, sa pappa. Och Lydias bror nickade. Han sa aldrig emot.

Mellanbroderns värde låg visserligen enbart i att han skulle bli viktig om den som var viktig på riktigt gick och dog innan han hunnit föröka sig, men hans varanden och göranden tilldrog sig ändå uppmärksamhet. Den uppmärksamheten var till stor del negativ, eftersom Lydias mellanbror ägnade sig åt den typen av sysselsättningar som en ersättare utan eget värde alltid tenderar att ägna sig åt: alkohol, dåliga placeringar och destruktiva förhållanden. Men det var inget föräldrarna diskuterade, i alla fall inte med Lydia. Att hon över huvud taget visste att han misskötte sig berodde på att hon tjuvlyssnade när hennes syster pratade om det i telefon med sin pojkvän.

Lydia behövde inte prestera någonting. Det var roligt att hennes betyg var bra, men inte viktigt. Föräldrarna kom för att titta på skolpjäser och avslutningsceremonier men blev inte det minsta besvikna för att hon inte fick några framträdande roller eller vann några utmärkelser. Hon tyckte inte om någon särskild sport, eller sysselsatte

sig med några speciella hobbyer, men inte heller det verkade bekymra föräldrarna.

Lydia hade tidigt förstått att den här familjehierarkin där hon hamnade längst ner var bra för henne. Att den gjorde henne fri, inte bara den mest ignorerade. Det enda problemet var att hon inte förstod sig på den typen av frihet. Hon ville inte bli konstnär, skådespelare eller skriva en bok. Musik var något man dansade till, eller lyssnade på för att undvika att prata med främlingar på bussen. Det fanns inget hon ville skapa, inget andligt som fick hennes själ att vakna. Hon längtade inte bort eller efter att upptäcka världen. Lydia ville inte hålla alla dörrar öppna, då blev det bara korsdrag. Hon förstod sig helt enkelt inte på livet. Men inte ens det bekymrade henne nämnvärt.

Andra gången hon pratade med Ted kom han in i restaurangköket med en öl i handen och satte sig på golvet bredvid diskmaskinen där hon stod och jobbade. Ted var inte inskriven vid samma nation som hon, men varje torsdag sedan de träffades första gången hade han dykt upp. Hon hade sett honom. De hade hälsat, men bara på håll. Stockholms nation var stället alla gick till, varje torsdag. Till och med han.

Den här kvällen hade hon börjat leta efter honom redan när de öppnade. Det var oklart om det hon gjorde kunde kallas för jobb, för betalt fick hon inte. Hon hade

anmält sig för att bli en av nationens ”ninnor” redan andra terminen, men då hade alla platser varit upptagna. Men nu var hon äntligen en av dem som organiserade torsdagskvällarna, som stod för allt från matlagning till just disk.

Hon såg Ted på håll några gånger under kvällen, men det var först efter stängning som han kom för att hälsa. Sedan hade han väntat medan hon böjde sig över den halvmeterbredda diskhon och tvättade sig, tvålade in och sköljde både händer och ansikte.

Hon ville bli av med matlukten, det var viktigare än att behålla det lilla smink hon fortfarande hade kvar. Dessutom kände hon sig modig när hon, bara ett par meter ifrån honom, lät honom titta på medan hon tvättade sig. Vattnet rann över hennes ansikte och gjorde halslinningen på hennes T-shirt blöt. Hon kände sig sexigare än alla de gånger hon strippat, mer generat än förföriskt, för killar hon gillat, hon kände sig gränslös, som att nu var allt möjligt. När hon var klar såg hon honom rakt i ögonen medan hon torkade sig med en ren kökshandduk, över håret och ner längs halsen, under T-shirten. Hon såg tydligt och klart vad det gjorde med honom. I just det ögonblicket trodde hon att hon visste hur den här kvällen skulle sluta. Där och då längtade hon efter det.

Och sedan hade de gått ut i vinternatten.

Till en början var det inte bara hon och han, de var ett stort gäng som gick samtidigt från nationen. Men för henne kändes det som om de var ensamma. Det var bara honom hon tittade på och pratade med.

Han tittade mer på hennes kompisar än på henne, pratade mer med de andra än med henne, men det var ett aktivt undvikande. Hon skulle inte kunna förklara hur hon visste det, men varje gång han ignorerade henne eller skrattade åt de andras skämt blev magnetfältet mellan dem starkare. När han svarade de andra vände han sig egentligen till henne. När hon var tyst var det för att han skulle behöva lyssna extra uppmärksam. Allt var mellan dem två, alla andra var statister.

Planen var att gå hem till någon och fortsätta festandet där. Antagligen var det till Studentvägen de var på väg, där fanns det alltid en korridor som spelade hög musik och någon som hade öl att bjuda på. De gick med gruppen en stund. Ingen verkade märka hur det sprakade mellan dem, det som de snart, snart, skulle ge efter för. Efter ett par hundra meter snuddade han vid hennes arm. Efter ytterligare en kort bit tog han tag i hennes hand, bara en sekund, som för att säga det-är-hit-vi-ska. Han tog bara i henne, inte i någon annan. Varje gång han nuddade henne fick hon lust att skratta, hon fick anstränga sig för att inte fnittra hysteriskt. Hon brukade vara trött efter en torsdagskväll på nationen, men nu var hon överfull av skratt, piggare än hon varit

på månader. Hans hud kittlade, tanken på hans hud kittlade, hans blick, hans doft, hans nacke. När de var nästan framme vid Studentvägen stannade Ted och lät gruppen gå före. Han behövde inte be henne stanna, det var självklart. Ingen verkade märka att de blev kvar.

Lydia stod en bit bort. Hon låste sin blick i hans medan vännerna försvann och de stod så tills de var helt ensamma. Då tog Ted två steg mot henne, flätade in sina fingrar i hennes och sedan började de släntra tillbaka in mot stan, bort från de bullriga studentkorridorerna, tillbaka mot domkyrkan. När de kom in på kyrkogården kysste han henne. Bara en gång, snabbt. Sedan tog han hennes hand och började springa. Efter en stund tvingade hon honom att stanna, hon drog honom till sig, kysste honom igen, i fullmånens sken, längre den här gången. Han la handen om hennes nacke, hon smög in sin under hans jacka. När de slutade var de andfådda, han mer än hon. Hon skrattade till när hon såg hans blick. Sedan fortsatte de att gå.

Det var hon som föreslog att de skulle göra det.

Hon insisterade. Han ville inte. En byggnadsställning hade rests utefter fasaden på domkyrkan, delar av utsidan och taken renoverades. Han tvekade, men hon tog tag i hans hand, drog honom till sig.

”Var inte fånig”, sa hon.

”Kom nu”, sa hon.

”Jag har en överraskning till dig”, viskade hon. Det kändes modigt att säga det.

Då log han försiktigt och gav med sig, klättrade långsamt efter. Det gick snabbt för henne att ta sig upp. Han fick kämpa för att hänga med. Hon vände sig om flera gånger för att hjälpa honom.

”Kom nu, kom nu, kom nu!”

De såg fullmånen igen. Den var ovanligt stor, suddig i konturerna men starkt lysande. På en av avsatserna, kanske var det byggnadsställningens tredje våning, ställde han sig med ryggen utåt, vände sig mot henne, drog henne intill sig och ylade, sträckte på halsen och skrek. Då släppte hon äntligen ut skrattet. Han skrattade inte, men han log. Just då log han. Var han inte osäker längre? Eller var han fortfarande rädd? Tätt intill henne, så nära att hon slutade andas.

”Kom igen”, viskade hon, för hon måste få honom att känna allt det överkliga som rusade i hennes kropp och hon tog täten igen, hon klättrade vidare och han följde efter. De måste göra detta snabbt, för att sedan kunna ta sig hem, till ett ställe där allt skulle börja på riktigt. Där hans hud skulle läggas intill hennes och ingenting annat skulle betyda någonting. Då och då vände hon sig om för att försäkra sig om att han var med. Det var han. Han var med hela vägen upp och inte ens den allra sista biten tappade hon modet. När han stannade upp lockade hon honom vidare. Ska vi verkligen? Kom igen!

När det inte längre var någon presenning som täckte byggnadsställningen såg hon hur högt de kommit, hur obegripligt högt de klättrat, men hon kunde inte bryta förtrollningen, hon skulle förstöra allt, hon vägrade, hon fick inte släppa honom nu, så hon lämnade ställningen, den tog slut här, och gick ut på takavsatsen. Nu var det något annat som tog över kittlingen i huden. Det här var farligt. Magin släppte taget en sekund, men hon sa ingenting och när hans hand sträcktes mot hennes skrattade hon till och tog den och sedan satte hon sig ner på avsatsen, hon lutade sig mot fasaden och det var långt till kanten, men det sög i hennes underliv, det gjorde alltid det när hon fick svindel.

”Du är ju fan galen”, viskade Ted. Han sa det så att det hördes att han tyckte att de var galna på riktigt och Lydia visste att han hade rätt. Ändå stannade han och satte sig ner bredvid henne, med ryggen hårt tryckt mot fasaden, långt från kanten.

Han la sin jacka över hennes axlar, över hennes egen jacka. De rökte. Lydia hade haft jointen i fickan, hon tände den men det var han som tog det första blosset. Först han, sedan hon. Sedan han, igen. Lydia visste inte vad han hette i efternamn. Hon frågade inte. Det var inte viktigt, just nu brydde hon sig inte. Rädslan hade ingen plats här, allt vidgades, nu levde hon på riktigt. Hon hade aldrig varit modig, men nu skulle hon inte fega ur. Ted räckte över jointen, men hon behövde

inte mer, så han fortsatte, han rökte den ner till fingertopparna.

Han verkade inte påverkad, skulle Lydia säga senare. Hon sa det inte för att ljuga, eller för att skydda Ted, vad skulle det tjäna till? Men hon skulle ljuga om vems jointen var. Hon skulle inte säga att allt varit hennes idé, att de klättrat upp för att hon insisterat.

När han reste sig upp protesterade hon. Det var väl inte något hon mindes fel? Visst hade hon protesterat? Sagt *sätt dig ner!* Med allvarlig, hög röst?

Taket där de suttit var plant, det sluttade någon meter längre bort, inte mycket, men det var mörkt, inte kol svart, men ändå. Var det frost? Antagligen. Där uppe kändes det kallare än det gjorde nere på gatan. *Visst började jag frysa där*, skulle Lydia tänka. *Var det vinden som blåste hårdare? Eller förstod jag redan hur det skulle sluta?*

”Sätt dig ner”, sa hon. *Visst sa hon det?* Hon försökte skrika. *Visst gjorde hon det?* ”Sätt dig, Ted, jag menar allvar.”

Eller var det som i alla de mardrömmar som skulle komma sedan? Att rösten inte höll? Att hon fick pressa fram varje ord? Skapade hon falska minnen? Försökte hon minnas sådant som aldrig hänt? Kanske sa hon ingenting? Kanske skrattade hon bara? För hon skrattade, det mindes hon, det skulle hon aldrig glömma. Hon ville att han skulle tycka att hon var modig, att

ingenting skrämde henne. Var det därför han trodde att hon ville att han skulle fortsätta lite till, bara lite till?

Ted började gå. Två steg eller kanske tre över taket. Och då kom skrattet ur henne igen, var kom det ifrån? Var det därför han sträckte handen mot henne, var det därför han såg ut som om han ville dansa? Hur var det möjligt att hennes kropp skrattade när hon var så rädd att hon inte längre kunde skrika, eller säga sluta, stopp, kom tillbaka? Varför sa hon inte stopp? Hon bad honom inte att sluta. Varför skrattade hon så att han trodde att hon ville att han skulle fortsätta? Han förstod inte att hon ville därifrån. Hur skulle han kunna förstå det? Ted gick mot kanten men hon kunde inte röra sig, bara trycka ryggen mot fasaden, höra skrattet lämna kroppen, som spasmer, epilepsi, något hon tappat kontrollen över. Var det därför hon inte ställde sig upp och drog honom tillbaka? *Kom igen!* Det var hon som tagit dem ända hit. Det var hon som övertalat honom. Det var han som tvekat innan. Men inte längre. *Kom igen nu, Lydia!* Ted var hög, hon såg det nu. Hans rörelser var för osäkra. Men han sträckte händerna mot henne när han backade, försökte locka henne till sig. Han såg inte hur nära han var, det var mörkt, hon såg det inte heller. Var det därför hon inte skrek? Var det därför hon inte stoppade honom?

Det gick fort. Han släppte ut ett ljud, det var inget rop på hjälp, det liknade inget hon tidigare hört en människa

släppa ifrån sig. Hans huvud lät ihåligt när det slog i byggnadsställningen. Och så var han borta.

Hörde hon när han slog i marken? Hon trodde inte det. Men hon kröp ihop och blev liten medan Teds skrik dånade långt inuti henne. Det var mörkt och dovt och växte i styrka. Det varade inte ens en sekund. Det skulle stanna kvar i henne för alltid.

Hon rabblade nödnumret, ett, ett, två, ett, ett, två, men hon kunde inte få fram sin telefon, det var som om alla rörelser måste hållas små, annars skulle hon också falla. Hon kröp mot byggnadsställningen, hon tog sig ner igen, ett steg i taget, så fort hon kom ner skulle hon ringa. *Ettetttvå, ettetttvå*. Men hon visste att det inte fanns någon att ringa som skulle kunna få världen att återgå till något begripligt. Hon visste inte hur lång tid det tog att hasa sig, häva sig ner, en avsats i taget. Men hon kom ner på gatan och tittade rakt i asfalten och började gå bort, bort, bort från honom. Hon flydde från honom, flydde från platsen där Ted låg. Inte förrän hon korsade kyrkogården hörde hon de första ambulanserna, det var inte hon som ringt, hennes telefon låg kvar i fickan, orörd. Då märkte hon att hon fortfarande hade hans jacka på sig. Hon drog den tätare omkring sig, gick vidare, bort, bort, hem nu, hon vände sig inte om. Skrattet var fortfarande försvunnet, rösten också. Nu frös hon bara.

Hon sov när polisen knackade på dörren, hur hon lyckats somna visste hon inte. Men hon hade alla kläder på sig, till och med skorna. Dem sparkade hon av sig innan hon öppnade dörren, men hon fick sätta på sig dem igen.

”Vi skulle vilja att du följer med oss till stationen.”

De började inte med att säga det förstås, de sa att de hade hört att hon försvunnit i väg med Ted för bara några timmar sedan.

”Du var med Ted i går.”

Det var inte en fråga. De visste redan.

Någon såg oss alltså, någon såg vad som hände mellan oss. Och sedan frågade de om hon visste att Ted var död. Men det var inte heller någon riktig fråga.

”Skulle du kunna berätta vad ni gjorde, Lydia?”

Hon skakade på huvudet, så mycket hon kunde.

”Nej”, viskade hon. ”Nej, jag vet inte. Jag vet ingenting.” Men hon började gråta, det gick inte att låtsas.

Polisen var en kvinna, hon pratade med Lydia som om hon vore ett barn. Var hon ett barn? Det kändes så. Hon längtade efter sin mamma. När hon insåg att hon fortfarande hade hans jacka på sig började tårarna rinna.

”Han trodde att jag frös”, sa hon. ”Det var kallt ute.”

”Du ska få något varmt att dricka på stationen. Men nu åker vi. Vi får prata när vi kommer fram”, sa polis-kvinnan.

Och Lydia nickade. Hon stack händerna i jackfickorna. I den ena låg hennes tändare. Hon la den på hallbordet

innan hon gick ut ur lägenheten. Poliskvinnan la armen om henne, föste ut henne från lägenheten, nedför trappan.

På väg ut genom porten stack Lydia näsan i kragen och drog försiktigt in doften. När de förstod att jackan var hans skulle de säkert ta den ifrån henne. Men än så länge lät de henne vara. Hon drog upp blixtlåset och lät poliskvinnan leda henne mot vägen där polisbilen stod parkerad. Det var fortfarande kallt ute, men fullmånen var borta nu. Solen hade börjat gå upp. Hon frös inte längre.